

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 5

Oktober 1969

67. årg.

Redigert av Ole Lie

MYRENE I NAMDALSEID HERRED, NORD- TRØNDELAG FYLKE

Av konsulent Einar Wold.

Innledning.

Namdalseid herred i Nord-Trøndelag fylke ligger på eidet mellom indre del av Trondheimsfjorden og søndre arm av Namsenfjorden. Etter de siste reguleringer av kommunegrensene strekker herredet seg også utover langs sørsida av Namsenfjorden. Tilgrensende herreder er Namsos i nord og øst, Steinkjer, Verran og Åfjord i sør, Roan, Osen og Flatanger i vest. Geografisk sett ligger Namdalseid herred på 64. breddegrad mellom parallellene 06' og 33' nord og mellom 0° 2' og 0° 50' øst for Oslo meridian.

Totalarealet av Namdalseid herred er 633,40 km², herav et landareal på 613,47 km². Arealet av produktivt land er i den offentlige statistikk oppgitt til 304,81 km². Hjemmehørende befolkning var iflg. Folketellingen 1960 i alt 1 532 personer. Hovednæringsveien i herredet er jordbruk og skogbruk.

Myrinventeringen i Namdalseid.

I samarbeid med *Namdalseid kommune* og *Trøndelag Myrselskap*, har *Det norske myrselskap* foretatt en oversiktsmessig undersøkelse av myrene i Namdalseid. Formålet med arbeidet har vært å bringe til veie en samlet vurdering i herredet, hvor stort det samlede myrareal er og hvorledes de ulike myrområder best bør kunne nyttes i fremtiden.¹⁾

Markarbeidet ble utført av konsulent *Einar Wold* somrene 1966 og 1967.

Kartgrunnlaget.

Kartmaterialet som ble nyttet under arbeidet var i første rekke N.G.O.'s karter i mst. 1:50 000. Videre ble det for store deler av

¹⁾ Aasulv Løddesøl: Det norske myrselskaps myrinventeringer. Medd. fra Det norske myrselskap, 1941.

herredet nyttet vertikalfotos i mst. 1:15 000 til innkrokering av myrtyper, avsetting av borpunkter m.v. For de sentrale jordbruksområdene i bygda har jordstyret forstørret flybildene til mst. ca. 1:5 000. Kopier av disse bildene ble også nyttet under markarbeidet. Fra Statens skoger ble det stillet til rådighet driftskarter over skogområdene i mst. 1:10 000. Videre har ingeniør *Th. Løvlie* i 1933—34 tatt opp kart over Heggdalslimyran (nr. 64) og Sandvasslone (nr. 66). Disse to kartene er tegnet i mst. 1:2 000.

Med grunnlag i kartverket i mst. 1:50 000 er det utarbeidet et oversiktskart over myrene i Namdalseid. Myrenes beliggenhet og utstrekning er antydnet med skravur og nummereringen henviser til de enkelte myrer eller områder, jfr. tabell 2.

Totalareal av udyrka myr.

Det samlede areal udyrka myr i Namdalseid utgjør iflg. inventeringen ca. 47 000 dekar. Arealoppgavene er dels fremkommet ved bruk av planimeter på innkrokkerte myrfigurer på de foreliggende flybilder, dels er det nyttet arealoppgaver fra tidligere skogtaksasjoner og fra driftskarter for skogen. I enkelte få tilfeller er arealene vurdert ute i marka, ved skritting eller på annen måte. Myrarealet utgjør ca. 7,7% av landarealet. Fordelingen av myrarealet på de ulike myrtyper og den prosentiske fordeling fremgår av nedenstående tabell 1.

Tabell 1.

Myrareal og prosentisk fordeling av de ulike myrtyper i Namdalseid herred.

	Areal ca. dekar	% av myrarealet
Lyngrike mosemyrer	16 600	35,4
Grasrike mosemyrer	13 500	28,7
Myrull-bjønnskjegmyrer	9 300	19,7
Starrmyrer	7 100	15,1
Andre grasmyrer	50	0,1
Skogmyrer, vesentlig furumyrer	450	1,0
	47 000	100,0

Av tabellen fremgår at nesten $\frac{2}{3}$ av myrarealet er karakterisert som mosemyrer, og ca. $\frac{1}{3}$ som grasmyrer. Omlag 1% er skilt ut som skogmyrer.

Myrområder egnet for *brenntorvstikking* ble ikke funnet.

Strøtorvmyrer av betydning for fabrikkmessig fremstilling av torvstrø etter tradisjonelle metoder ble heller ikke påvist. På Åsmyran og Holstadmyran (myr nr. 35 og 36) finnes en del partier med nyttbar strøtorv, i alt anslagsvis ca. 500 000 m³. Beliggenheten av disse par-

tiene innen de øvrige arealene gjør det imidlertid vanskelig å nytte ut torva på rasjonell måte.

I forbindelse med inndelingen av myrene i myrtyper etter vegetasjonens sammensetning, ble det ute i terrenget dels ført notater over observerte planter, dels ble det tatt ut prøver til nærmere analyser. Bestemmelse av plantene i disse prøvene er utført av førstekonserverator, dr. *Per Størmer*, Universitetets botaniske museum, Oslo.

På *mosemyrområdene* dominerer de nøysomme og lite kravfulle planteartene.¹⁾ I vegetasjonsprøver fra partier som er karakterisert som typiske mosemyrer, er følgende kvitmosearter funnet: Furu-kvitmose (*Sphagnum nemoreum*), rust-kvitmose (*Sph. fuscum*), kjøtt-kvitmose (*Sph. magellanicum*), vorte-kvitmose (*Sph. papillosum*), dverg-kvitmose (*Sph. tenellum*), stiv-kvitmose (*Sph. compactum*), kyst-kvitmose (*Sph. imbricatum*) og blank-kvitmose (*Sph. plumulosum*). Av andre mosearter som ble funnet, kan nevnes furumose (*Pleurozium schreberi*), gråmose (*Rhacomitrium lanuginosum*), filt-bjørnemose (*Polytrichum strictum*), myr-sigdmose (*Dicranum bergeri*). Lys reinlav (*Cladonia silvatica*), grå reinlav (*Cl. rangiferina*) og pigglav (*Cl. uncialis*) var ellers alminnelig, særlig på litt tørrere tuer, på mosemyrene.

Grensene mellom lyngrike og grasrike mosemyrer er ikke skarpe og går ofte i hverandre på myrene i Namdalseid. På de litt tørrere partier av mosemyrene vil lyngvekstene røssllyng og krekling ha gode voksevilkår, mens torvmyrull og bjønnskjegg dominerer på de noe fuktigere flatene. Dvergbjørk og pors finnes også som et sterkt innslag på de lyngrike mosemyrpartiene. En del furutrær finnes på denne myrtypen, men treantallet er så lite at det ikke har gitt grunnlag for å betegne myrtypen som furuskogmyr. For det meste dreier det seg om mindre trær.

Når det gjelder arealene som er skilt ut som *grasmyrer* er det likevel de nøysomme eller lite kravfulle planteartene som dominerer i vegetasjonsdekket. I særlig grad er det torvmyrull og bjønnskjegg som har sterk utbredelse, og over halvparten av grasmyrområdene er skilt ut som grasmyrer av *myrull-bjønnskjeggtypen*. De vanligste planter for øvrig på myrull-bjønnskjeggmyrene er rome, og på noe tørrere partier, blåtopp og finnskjegg. På partier med grasmyr for øvrig er det noe rikere vekst av starr- og grasarter. Av funne arter kan nevnes flaskestarr, engstarr, dystarr, kornstarr, blåtopp, finnskjegg, takrør, sveltull og elvesnelle.

I en vegetasjonsprøve fra et næringsrikt miljø ble det i bunndekket funnet de kravfulle mosene pinnemose (*Calliergon triforium*), stjerne-mose (*Campylium stellatum*), brun-klomose (*Drepanocladus intermedius*), piperensemose (*Paludella squarrosa*), makkemose (*Scorpidium scorpioides*) og blank-kvitmose (*Sphagnum plumulosum*).

¹⁾ Aasulv Løddesøl og Johannes Lid: Myrtyper og myrplanter, Oslo 1950.

Tab. 2. Oversikt over myrreal m.v. for

Myr- om- råde nr.	Sted	Myrreal, dekar							
		I alt	Lm*	Gm	Gmbj	Gst	G	F/m	Gr/g
1	Aune— Lerfjordvann	75	25	50					
2	Sparlivann	70	50	20					
3	Ledang	80	30	50					
	»	20						20	
4	Nord-Statland	100	50	50					
	» Småmyrer	40	40						
5	»	45		45					
6	»	15	15						
7	Storvatnet	210	170	40					
	Småmyrer	50	25	25					
8	Sjålivatnet	220	160	60					
9	Tøtdal	145	60	60	25				
10	Engesdalen	360	240	120					
11	Utheim—Sund	70		70					
	Østenden av Sundsvann	40	20		10	10			
	Nord for Sundsvann Nord for Borgenfjellet	100	25	75			15		
	Vest for Sundsvann	60	20				40		
	—»—	40			10	10		20	
12	Oksdøla	400	200	100	100				
13	Vest for Hemna	60	60						
14	Vest for Hemna, ved riksvegen	45	30			15			
15	—»—	30		5		25			
	Vest for Hemna, småmyrer	12				12			
	Vest for Hemna, ved riksvegen	70		20		40			
16	Alteskard	36	36						10
	»	230	110	60	60				
	Alte gård	35	35						

myrene i Namdalseid herred, Nord-Trøndelag

Myrdybde, m		Undergrunn	Fortorvings- grad, H		Dyrkings- verd, D	Merknader m.h.t. utnyttelse m.v.
Vanligst	Største målte		I øvre meter	I dyp- ere lag		
0,8—1,5	3,5	Sand, grus, stein	4—6	6—7	20 da 3—4 50 » 4 5 » 5	Skog
1,0—1,5	2,5	Grus, fjell	5—6	6—7	5	Skog
1,0—2,5	4,0	Sand, leire	3—5	4—6	4	Skog
0,4—0,8	1,2	Sand, leire	4—5		5	Skog eller dyrking
2,0—3,0	3,4	Leire, sand	3—4	4—6	4	Dyrking eller skog
0,5—1,0		Grus, fjell	4—6		4—5	Skog
1,8—2,3	2,8	Leire, sand	3—4	4—7	4—5	Skog
2,6—3,0	3,5	Leire, sand	4—5	5—6	3	Dyrking
1,0—2,0	3,0	Grus, stein, fjell	4—5	6—7	5	Skog
1,0—1,5	2,5	Grus, stein, fjell	4—5	4—6	5	Skog
Ca. 2,0	4,0	Grus, sand leire	3—5	4—6	50 da 4 170 » 5	Skog
0,7—2,0	2,5	Leire, sand	4—5	4—6	$\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 4 220 da 4	Dyrking sør for elva, skog
2,0—2,8	5,0	Leire	4—5	4—7	50 » 3—4 90 » 5	Dyrking, skog
1,8—2,3	2,8	Leire	4—5	5—6	4	Skog, nyplanting
0,5—0,8	1,2	Leire, sand	4—5		3	Skog. Frødig nyplan- ting. Vannstanden i Sundsvann høy
0,5—2,0	3,2	Sand, fjell	5	6	4—5	Skog
0,5—1,5	3,8	Grus, fjell	3—5	4—6	15 da 3 Resten 5	Skog
1,5—2,5	3,5	Sand, leire	4	5—6	5	Meget bløtt, for høy vannstand i Sundsv. Dyrking, skog
0,4—1,0	1,5	Sand, grus, stein	4		3	
0,4—1,4	2,5	Grus, stein, fjell	4—5	5—6	4—5	Skog
1,0—2,5	3,3	Sand, grus	4—5	4—6	4	Skog
0,7—1,8	2,0	Grus, stein, fjell	3—5	5	5	Skog
0,5—1,0	1,9	Sand, grus	4—5	5	2—3	Skog
0,5—1,0		Sand, grus	4—5		2—3	Skog
0,4—1,0	2,0	Sand	4—5		4—5	Skog
1,0—1,5	3,5	Grus	2—4		4—5	Skog, nyplantet
0,3—0,7	3,5	Stein, fjell	4—5	5	5	Store steinmengder, skog
0,7—1,0	2,0	Grus, stein	3—5		4	Dyrking, skog

Tab. 2 forts.

Myr- om- råde nr.	Sted	Myrareal, dekar							
		I alt	Lm*	Gm	Gmbj	Gst	G	F/m	Gr/g
17	Fjellområdet Øksvatn—Sjøåsen . . .	1 300	450	450	300	100			
18	Ved Alte gård	105	50	55					
19	Gryta	190	95	35		45		15	
20	Rødhammervann— Bratlivann	330	85	105		140			
21	Sjøåsen	40	40						
22	Moen	75	50	25					
23	Holmset	95	70				20	5	
24	»	38	38						
25	»	30	25			3		2	
26	Langørdalen	85	50			30		5	
27	Haugmo	15	15						
27b	Haugmo, vest for elva	65	30	35					
28	Årgårdsmyran	185	140	45					
29	Buvarp	180	115	55				10	
30	Fallmyra	85	50					35	
31	Skaret	210	110	87		3		10	
32	Buvarp—Kalnes	105	95					10	
33a	Engan	130	70	43				17	
33b	»	160	70	55				35	
33c	»	90	15	65		10			
33d	»	120	40	14		40		26	
33e	»	6						6	
34	Ved kirken	150	100	50					
35a	Åsmyran	90	43	43				4	
35b	»	215	125	65				25	
35c	»	140		130				10	
35d	»	110	110						
35e	»	150	150						
35f	»	45				45			
36a	Holstadmyran	75	35	40					
36b	»	260	75	125	13	35		12	
37	Skjerpomyra	455	280	140				35	
38a	Kolstadgrenda	12	12						

Myrddybde, m		Undergrunn	Fortorvings- grad, H		Dyrkings- verd, D	Merknader m.h.t. utnyttelse m.v.
Vanligst	Største målte		I øvre meter	I dyp- ere lag		
0,4—1,0	2,5	Grus, stein, fjell	3—5	5	5	Fjellmyrområder, partivis skogreisings- mark
1,0—2,0	3,0	Leire, sand, grus	2—4	4—6	4	Dyrking
0,7—2,0	3,5	Leire, sand	2—5	3—6	4	Dyrking, skog
0,4—1,0		Sand, grus,				Skog, grasmyr- partiene grunnest
1,5—2,5	3,0	fjell	2—4	4—5	5	
1,0—1,2	1,2	Sand	3—4		3	Dyrking
1,6—1,8	1,8	Sand	2—3	3—5	4	Dyrking
1,0—1,7	1,9	Sand	2—4	4—5	3—4	Dyrking
0,4—1,5	1,8	Sand	3—4	4—5	3	Dyrking
1,5—2,0	2,2	Sand	2—4	4—6	3	Dyrking
1,0—2,0	3,5	Sand	3—5	4—6	20 da 3 65 » 4	Dyrking
1,2—1,5	1,6	Leirbl sand	3—4	5	3	Dyrking
1,0—2,0	2,5	Sand	3—5	4—6	4	Dyrking
1,5—2,0	2,3	Fin sand	2—4	4—5	3	Dyrking
1,4—2,0	2,7	Fin sand	3—4	4—5	3—4	Dyrking
1,3—2,5	4,0	Sand	2—4	3—5	4	Dyrking
1,5—3,0	4,2	Sand	2—4	4—6	3—4	Dyrking/skogreising
1,5—2,5	3,1	Sand	3—4	3—5	3	Dyrking
0,8—2,3	2,6	Leire	3—4	4—5	3—4	Dyrking
1,2—2,0	2,3	Leire	3—5	4—6	3—4	Dyrking
0,5—2,0	2,0	Leire	3—4	4—6	3—4	Dyrking
1,0—1,8	1,9	Leire	3—5	4—5	2—3	Dyrking
1,0—2,0	2,2	Sand	3—5	4—6	4	Skog
0,4—0,8						Dyrking. Grunneste
2,0—3,0	3,4	Sand, leire	3—4	3—6	3—4	partier i øst
1,5—2,5	3,0	Sand, leire	2—4	3—6	3	Dyrking/strøtorv, ca. 45000 m ³ nyttbar strøtorv
1,5—2,5	>4,0	Sand, leire	3—4	3—6	4	Dyrking/strøtorv, ca. 140000 m ³ nyttbar strøtorv
2,3—3,2	3,4	Sand, leire	2—3	3—6	4	Dyrking/strøtorv, ca. 100000 m ³ nyttbar strøtorv
1,5—2,2	2,7	Sand, leire	4—5	4—6	3	Dyrking
1,5—2,5	2,8	Leire	3—5	4—6	3	Dyrking
0,4—0,8	4,5	Leire	4—5		2	Skog (Dyrking)
2,0—4,0	4,5	Sandbl. leire	3—4	3—6	3	Dyrking
2,0—4,0	>4,0	Sandbl. leire	3—5	3—6	3	Dyrking, ca. 85000 m ³ nyttbar strøtorv
2,0—3,5	>4,0	Sand, leire	3—5	4—7	120 da 3 335 » 4	Dyrking
0,9—1,8	2,8	Sandbl. leire	3—5	6	3	Dyrking

Tab. 2 forts.

Myr- om- råde nr.	Sted	Myrareal, dekar							
		I alt	Lm*	Gm	Gmbj	Gst	G	F/m	Gr/g
38b	Kolstadgrenda	45	45						
39	»	85	85						
40a	»	22	16	6					
40b	»	9	9						
40c	Kolstadgrenda, ved Færgen	80	40	20		2		18	
40d	—»—	65	64			1			
41	Hoinnmyra, sør for Elden	190	190						
42	Aunmyra, nordre parti	225	225						
43	Aunmyra, midtpartiet	210	190			20			
44	Aunmyra sør ved grensen	265	160		35			70	
45	Ved Vollaavatnet	650	120	120	300	110			
46	Ved Elden	200	140			38		22	
47	Ved Solstad, øst for Korsen	36	36						
48	Ved Åsen	58	58						
49	Helbostad	265	155	50		60			
50	Maritengmyra, Helbostad	170	50			120			
51	Øst for Helbostad	440	315			110		15	
52	Ved Tjernstjenn	53	40			13			
53	—»—	615	320	150		130		15	
54	Vest for Østerelva, ved Derås	400	210	90		100			
55	Øst for Østerelva, ved Derås	445	250	160		35			
56	Sve—Honburu	730	325	325		80			
57	Rørvann—Gilten— Nord for Rørvann	410		380		30			
57b	Øst for Langvann	650	200	400		50			
58	Langvann— Skatlandvann	1 200	350	700		100	50		
59	Ved Derås	210	100	95		15			
60	Huslemvann—Kal- dalsvann—Skråtj.	620	30	130	60	400			
61	Sitterseter— Bjørklivann, Kongs- myran—Skautj.	950	150		400	400			

Myrddybde, m		Undergrunn	Fortorvings- grad, H		Dyrkings- verd, D	Merknader m.h.t. utnyttelse m.v.
Vanligst	Største målte		I øvre meter	I dyp- ere lag		
1,0—1,8 2,0—3,0	2,0 4,0	Leirbl. sand Leirbl. sand	3—4 4	3—5 4—6	3 3	Dyrking Dyrking. Atskillige stubber
1,8—2,1 1,0	2,5 1,3	Sand, leire Sand	2—3 2—3	4—5	4 4	Skog Skog
1,5—2,9 1,2—1,7	3,5 2,0	Sand Sand, leire	4—5 2—3	4—6 5—6	4 3	Skog Dyrking Dyrking,
1,8—2,8	3,1	Sandbl. leire	3—4	4—6	4	moderat med stubber
1,4—2,0	2,5	Sand, leire	3—4	4—6	4	Dyrking
1,5—3,0	3,5	Sand, leire	2—4	4—6	4	Dyrking
1,7—2,2 1,0—2,3	3,3 2,5	Sand, leire Stein, fjell, grus	4—5 4—5	5—6 5—6	35 da 3 230 » 4 5	Dyrking Skog
1,0—2,0	3,4	Stein, grus, leire	4	4—6	100 da 4 100 » 5	Dyrking, delvis grøftet for skog
1,0—1,8 1,5—2,0 0,7—2,0 2,0—2,5	2,0 2,5 3,2 3,2	Leire, sand Sandbl. leire Sand, leire	2—4 3—4 4—5 3—4	3—6 4—6 5—7 4—6	4 3 4—5 4	Dyrking Dyrking Dyrking, skog
2,0—3,0 1,8—3,0 1,4—2,5 2,0—4,0 1,0—2,0 1,0—3,0 >4,0	3,0 >4,0 3,5 2,0—4,0 >4,0 >4,0	Sand, grus, stein Sand, leire Leire, sand Stein, grus, sand, leire Leire	2—5 3—5 3—4 3—5 3—5	5—6 4—6 4—6 4—6	120 da 3 50 » 4 4 og 5 5 300 da 4 315 » 5 4 og 5	Dyrking, skog Skog Skog Skog Skog Skog. Store partier med bløt dyp myr
2,0—3,0 2,0—3,5	>4,0 >4,0	Sand, leire Stein, grus, sand, leire	2—4 3—5	4—6 4—6	4—5 500 da 5 230 » 4	Delvis dyrking, skog Skog
1,5—3,0 0,7—2,0	>4,0 >4,0	Stein, sand Sand, grus Sand, stein,	4—6 3—5	5—7 4—6	5 5	Skog Skog
2,0—3,0 2,0—4,0	>4,0 >4,0	fjell Sand	4—5 2—4	5—6 4—5	4—5 4	Skog Dyrking, skog
1,0—2,5	>4,0	Sand	4—6	5—7	4—5	Skog, evt. beiter
0,5—1,0	2,5	Fjell, stein, grus	4—6	5—6	5	Fjellmyrer. Delvis til beite

Tab. 2 forts.

Myr- om- råde nr.	Sted	Myrreal, dekar							
		I alt	Lm*	Gm	Gmbj	Gst	G	F/m	Gr/g
62	Skautjern—								
63	Skaudalen—Færgen Ved Sverkmoen:	310	195			115			
	a. Ved grustaket . .	135	27			108			
	b. Sverka—Øyungen	227	25	180	22				
	c. Vest for gården .	125	40	45		40			
	d. Sør for Sverka . .	580	285	200		95			
	e. Øst for Sverka . .	250	65	65	50	70			
64a	Heggdalslimyran . . .	1 265	216	216	278	555			
64b	Steinmyra	105	60			45			
65	Øyungen—Blåvann								
	—Sandvasselva	1 050	390	350	110	200			
66	Sandvasselone	812		200	347	265			
67	Olvasskollen—								
	Bjørfarvann—								
	Sandvann—Lang-								
	vann—Fosli	2 550	1 000	1 000	300	250			
68	Furudal statsskog								
	÷ særskilt beskrevne								
	myrområder	17 350	5 775	5 775	3 900	1 900			
69	Finnvoldområdet:								
	a. Finnvalldalen . .	2 100		400	980	720			
	b. Ved Græsvann . .	400		50	250	100			
	c. Stornæsvann . . .	1 600	150	50	1 200	200			
	d. Tverrelvdalen . .	600		100	400	100			
		47 046	16 605	13 474	9 322	6 893	70	442	10

- * Lm = Lyngrik mosemyr
 Gm = Grasrik mosemyr
 Gmbj = Grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen
 Gst = Grasmyr av starrtypen
 G = Ren grasmyr
 F/m = Furuskogmyr med mosemyrbunn
 Gr/g = Granskogmyr med grasmyrbunn

Myrddybde, m		Undergrunn	Fortorvings- grad, H		Dyrkings- verd, D	Merknader m.h.t. utnyttelse m.v.
Vanligst	Største målte		I øvre meter	I dyp- ere lag		
0,8—1,5	4,0	Fjell, grus	3—5	4—6	5	Uskikket for dyrking, delvis skog Partiet mellom veien og bekken godt skik- ket for dyrking. 15 da strørv H 3
1,0—3,0	3,2	Grus	4—5	4—6	3—4	
2,0—3,5	5,2	Sand, grus	3—5	4—7	5	Meget bløtt, skog Delvis bløtt, skog
1,0—2,7	>4,0	Sand, grus	4—5	5—7	65 da 4 60 » 5	
1,3—2,8	>3,0	Stein, grus, sand	4—6	5—7	300 da 4 280 » 5	Bløte midtpartier, skog Bløte midtpartier, skog
1,5—2,0	2,1	Grus, sand, leire	5—6	5—6	150 da 4 100 » 5	
1,5—2,5	>4,0	Fjell, stein, grus	4—5	4—7	465 da 4—5 800 » 2—3	Mosemyrpartiene dypest, skog. Grasmyrområdet i nord best skikket for dyrking Skog
0,8—1,5	2,6					
1,3—2,7	3,3	Stein, grus, sand	4—6	4—6	4	Skog, grøfting delvis vanskelig Vanskelige dreneringsforhold
0,5—2,0	3,5	Stein, grus	5—6	5—7	4—5	
0,5—2,5	>3,0	Fjell, stein	4—6	5—6	5	
0,5—2,0	>3,0	Fjell, stein, grus	4—6	4—7	5	Fjellmyrer
0,5—2,5	>4,0	Fjell, stein, grus	3—6	4—7	4—5	Dels fjellmyr, dels skogreising
0,7—1,5	3,5	Stein, fjell, grus	4—6	4—6	4—5	Skogreising, dyrking
0,5—1,5	2,5	Stein, fjell	4—6	4—6	5	På høyfjellet Fjellet
0,8—1,2	2,0	Fjell, stein, grus	4—6	4—6	5	
0,5—1,5		Fjell, stein, grus			5	På høyfjellet

Tab. 3. Analyser av myrjordprøver fra Namdalseid herred, Nord-Trøndelag.

Prøve nr.	Sted	Myr-område nr.	Litervekt, vannfri g	I vannfritt stoff			
				pH	Aske %	CaO tot. %	N tot. %
1	Tøtdal	9	111	4,8	2,4	0,20	1,54
2	Holmset	23	84	4,4	1,9	0,18	1,12
3	»	23	109	5,6	2,6	1,42	2,26
4	Årgård	28	86	4,5	3,9	0,16	1,32
5	Åsmyran	35	58	4,4	2,6	0,18	1,14
6	Holstad	36	83	4,5	1,2	0,20	0,94
7	Kolstad	39	110	4,6	2,6	0,21	1,18
8	Måritengmyra	50	81	4,7	6,6	0,20	0,84
9	Kirkemyra	34	115	4,7	2,1	0,16	1,06
10	Heggdalslimyran	64	102	4,6	8,0	0,28	3,14
11	»	64	124	3,9	1,1	0,32	1,06
12	»	64	96	4,4	4,8	0,24	2,64
13	Finnvolden	65	136	4,2	2,7	0,14	2,24
14	Aunmyra	44	114	4,2	1,8	0,16	1,93
15	Tjernstjenna	53	92	4,2	1,0	0,10	1,19
16	Bergsli	36	101	4,6	1,9	0,54	1,20
17	»	36	154	4,7	2,4	0,60	2,08
Uttatt av Trøndelag Myrselskap i 1934:							
	Heggdalslimyran	64	190*	5,4	3,8	0,67	3,12
	»	64	210*	5,8	21,2	1,14	2,13
	Sandvasslone	66	225*	4,5	3,4	0,10	2,37
	»	66	210*	4,3	3,5	0,05	1,68

* Litervekt lufttør

** Lm = Lyngrik mosemyr

Gm = Grasrik mosemyr

Gmbj = Grasmyr av myrull-bjønnskjegtypen

Gst = Grasmyr av starrtypen

G = Ren grasmyr

F/m = Furuskogmyr med mosemyrbunn

Gr/g = Granskogmyr med grasmyrbunn

I lufttørt stoff			Totalinnhold pr. dekar til 20 cm dybde		Myr- type	Myr- dybde	Merknader
P-Al	K-Al	Mg-Al	CaO kg	N kg			
6,3	15,8	44,6	44	342	Lm**	2,0	Sandbl. leire
12,3	25,0	36,2	30	188	Lm	1,8	Sand
4,5	23,4	86,6	309	493	G	0,9	Sand
11,3	25,0	54,4	27	227	Lm	1,9	Fin sand
8,6	21,3	68,1	21	132	Gm	3,2	
4,2	7,9	54,0	33	156	Gm	4,0	Leirbl. sand
7,1	17,9	47,6	46	260	Lm	4,0	Leirbl. sand
9,2	42,0	36,8	32	136	Lm	3,0	Sand
5,6	11,7	36,0	37	244	Lm	2,8	Leire
8,3	25,0	84,0	57	641	Gmbj	1,2	Grus
5,0	25,0	152,0	79	263	Gm	2,8	Grus
3,4	33,3	84,0	46	507	Gst	1,0	Grus
7,3	20,5	112,0	38	609	Gm	1,0	Stein
5,1	17,8	160,0	36	440	Lm	2,2	Leirbl. sand
4,5	15,0	166,0	18	219	Lm	> 4,0	
5,1	23,2	—	109	242	G	2,0	Leire, tidl. delvis dyrka
6,0	24,4	—	185	641	G	1,8	Leire, tidl. delvis dyrka
—	—	—	227	1050	Gmbj	1,1	Grus
—	—	—	—	—	Gmbj	1,1	Grus, prøve fra 0,2—1,1 m dybde
—	—	—	39	950	Gmbj	1,1	Grus
—	—	—	—	—	Gmbj	1,1	Grus, prøve fra 0,2—1,1 m dybde

KART

ØVER MYRENE I HERREDET

NAMDALSEID

NORD-TRØNDELAG FYLKE

Utarbeidet etter N.G.O.'s kart

ØV

DET NORSKE MYRSELSKAP

1968

Partiene med *skogmyr* finnes praktisk talt bare som randpartier på de større trebare myrene, hvor det stort sett er grunnere og tørrere. Det er først og fremst mosemyras vegetasjonsform vi finner i bunndekket. Et lite areal på 10 dekar er karakterisert som granmyr med grasmyrbunn.

Når det gjelder myrdybder, torvas omdannelsesgrad m.v. er variasjonene så store at det vil ha liten hensikt å forsøke å beskrive noen fellestrekk. Vi vil imidlertid henvise til hovedtabellen (tabell 2) hvor det finnes en oversikt over samtlige myrområder.

Fortorvingsgraden er bedømt etter von Post's humifiseringsskala. Dette er en 10-delt skala hvor H 1 betegner uomdannet torv og H 10 fullstendig omdannet torv uten synlig vekststruktur. Torv med omdannelsesgrad H 1—3 betegnes som lite omdannet, H 4—6 middels omdannet torv og H 7—10 er sterkt omdannet torv.

I hovedtabellen er også tatt med en rubrikk med angivelse av myrenes *dyrkingsverd*. Med begrepet dyrkingsverd menes en samlet vurdering av myrenes skikkethet for oppdyrking. Etter dyrkingsverdet inndeler vi myrene i 5 klasser:

- D 1 — Meget gode dyrkingsmyrer.
- D 2 — Gode dyrkingsmyrer.
- D 3 — Noenlunde gode dyrkingsmyrer.
- D 4 — Mindre gode dyrkingsmyrer.
- D 5 — Dårlige dyrkingsmyrer.

Av det samlede myrareal i Namdalseid, ca. 47 000 dekar, er ca. 2 850 dekar gitt dyrkingsverd D 3 eller bedre, ca. 5 400 dekar er gitt dyrkingsverd D 4 og i alt ca. 25 000 dekar gitt dyrkingsverd D 4—5, og tilsammen ca. 13 000 dekar er karakterisert som dårlig dyrkingsmyr, D 5. Når i alt 25 000 dekar er gitt dyrkingsverd D 4—5, skyldes det at begge dyrkingsverdklasser er representert innen det samme areal uten at det er vurdert hvor stor del av totalarealet som tilhører de enkelte klasser.

Myrjordprøver til kjemisk analyse ble tatt ut på 16 ulike steder i herredet. Dessuten ble det tatt ut 4 prøver ved Trøndelag Myrselskaps kartleggingsarbeid i 1934.

Resultatet av analysene, som er foretatt av *Statens landbruks-kjemiske kontrollstasjon*, er stilt sammen i en tabell, tabell 3. De fleste prøvene er tatt ut med Løddesøls prøvetaker, dvs. det er tatt ut 1 liter råtorv til 20 cm dybde. Vekten av tørrstoffet i disse prøvene gir en karakteristikk av formoldingsgraden i dyrkingssjiktet. Prøvene viser variasjon fra *svakt formolda* (tørrstoffvekt 50—100 g/l) til *vel formolda* (tørrstoffvekt mer enn 150 g/l). De fleste av prøvene ligger i området 100—150 g/l, dvs. *noenlunde vel formolda*.

Askeinnholdet ligger stort sett noe lavere enn middelet for vedkommende myrtype.¹⁾

Surhetsgraden uttrykt ved pH-verdien viser at så godt som alle prøver er sterkt sure (pH lavere enn 5,0).

Kalkinnholdet er meget lavt i alle prøvene fra mosemyr, og bortsett fra en prøve, er det også lavt i prøvene fra grasmyr. Beregnet totalinnhold av kalk pr. dekar til 20 cm dyp viser også meget lave verdier for prøvene fra myrene i Namdalseid.

Nitrogeninnholdet er også lavt i disse prøvene, bare noen enkelte av prøvene ligger over middelet for vedkommende myrtype. Dette gjelder både i prosentisk innhold og i totalinnhold pr. dekar i dyrkingssjiktet.

Fosforinnholdet uttrykt som P—AL, er lavt i praktisk talt samtlige prøver. Spesielt når det korrigeres for de lave volumvekter, blir fosforinnholdet lavt, vurdert som dyrkingsjord.

Kaliuminnholdet ligger forholdsvis høyere, men viser også større variasjoner enn fosforinnholdet.

Magnesiuminnholdet viser store variasjoner. Det kan heller ikke sies å være noe markert skille i magnesiuminnholdet for de ulike myrtyper.

Som generell veiledning med tanke på dyrking, kan man si at de analyserte prøver viser at det må tilføres gode kalkmengder ved oppdyrkingen. Det vil være fornuftig å gi en forrådsjødsling med fosfor ved oppdyrkingen, og det vil videre være nødvendig å gi full erstatningsjødsling til de vekster som skal dyrkes.

Kort omtale av de enkelte myrområder.

Ved undersøkelsen av myrene i Namdalseid er det foretatt en inndeling i 69 naturlig avgrensede områder. I de sentrale og lavereliggende strøk av bygda, er hver enkelt myr gitt eget nummer, mens i fjellet kan et «myrnummer» omfatte til dels store strekninger. Nummereringen fremgår av oversiktskartet, den begynner i nord ved Aune og følger de sentrale strøk av bygda til grensen mot Steinkjer. Nummereringen avsluttes med fjellområdet i sør-vest.

Det vil i det følgende bli gitt en omtale av myrene i de ulike deler av herredet. Når det gjelder detaljopplysninger om de enkelte myrområder henvises til hovedtabellen, tabell 2. For myrene i de sentrale deler av bygda, hvor det fantes forstørrelser av flybildene i mst. 1:5 000, foreligger det boringstabeller m.v. for hvert enkelt myrområde. Borpunktene beliggenhet er angitt på kopi av flybildene. Dette materialet, som ikke trykkes, er tilgjengelig i jordstyrets arkiv. Det gjelder for myrområdene nr. 21—44, og 46—49.

I nordre del av herredet som tidligere tilhørte Ottersøy, er det registrert i alt ca. 2 500 dekar myr, (nr. 1—15). Alt overveiende dreier det seg om mosemyrer.

1) Aasulv Løddesøl: Kjemiske holdepunkter ved praktisk myrbedømmelse. Medd. fra Det norske myrselskap 1969.

Et hovedtrekk ved de fleste av myrene innen dette området er at de ligger i «bassenger» i fjell, selv om mineralgrunnen under myr- laget består av leire, sand, grus eller stein. Det er også flere myrområder her som ligger inntil vann og tjern, og derfor avhengig av en senkning av vannstanden for at de skal kunne nyttiggjøres. Det er først og fremst til skog de fleste myrene i dette området vil egne seg. Av myrer som bør kunne dyrkes opp kan nevnes et område på ca. 100 dekar på Nord-Statland (nr. 5) og det meste av myrene i Tøtdal og Engesdal (nr. 9 og nr. 10).

I Alteskard (nr. 16) finnes ca. 270 dekar myr på grus, stein og fjell. Det er delvis igang planting og skogreising her, noe som områdene egner seg best til. Sør for Alte gård finnes ei mosemyr på ca. 105 dekar (nr. 18) som ligger laglig til for dyrking. Myrene innen fjellområdet mellom Oksvatn og Sjøåsen er vurdert til ca. 1 300 dekar (nr. 17). Partivis vil det være aktuelt med skogreising på disse myrene, men hovedsakelig bør områdene her bli liggende som fjellmyrer for fefot fremover i tiden.

Ved Gryta ved nordgrensen mot Namsos finnes ca. 190 dekar myr (nr. 19) som ligger laglig til for dyrking, evt. skogreising. Ved Rødkammen-vann og Bratlivann i skogområdet sør for Gryta, er registrert ca. 330 dekar myr egnet for skogreising.

I de sentrale områder av bygda mellom Sjøåsen og grensen mot Steinkjer er registrert i alt ca. 5 100 dekar myr, nr. 21—49 (Myr nr. 45 ikke medtatt). Av myrarealet i dette området er ca. 3 350 dekar karakterisert som lynchmyr, ca. 1 100 dekar som grasrik mosemyr, ca. 50 dekar som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, ca. 250 dekar som grasmyr av starrtypen og ca. 350 dekar som furuskogmyr med mosemyrbunn. Et fellestrekk ved myrene i denne brede «dalen» er at de ligger på fin sand eller leire. Myrdybden er forholdsvis stor, sjelden mindre enn 1,0 m, vanligst 1,5—3,0 m. Det er ingen brå variasjon i myrdybden på de enkelte områder. Undergrunnen har jevnt fall mot bekker og elver som har gravd seg til dels sterkt ned i leir/sandmassene. Avløpsforholdene er derfor gode, og en effektiv drenering vil stort sett kunne gjennomføres uten store vanskeligheter. Med tanke på dyrking og jordbruksdrift, er det først og fremst disse myrområdene som må sies å være aktuelle i Namdalseid.

Østover fra Helbostad kommer man over i skog og fjellterreng og det er først og fremst skogreising som vil være aktuelt på myrene i dette området (nr. 50—60). Aktuelle dyrkingsmyrer hvor forholdene også ligger noenlunde vel til rette for dyrking er deler av myrområde nr. 55 og myrområde nr. 60, begge ved Derås.

I vestfjellet, vest for Eidet, finnes til dels store myrområder. Fra Sitterseter nordover mot Bjørklivann og Skautjern, finnes ca. 950 dekar myr, vesentlig grasmyrer. Områdene ligger på snaufjellet, men vil delvis kunne opparbeides til beite. Videre nordover mot elva Fær-

gen finnes noe over 300 dekar myr i skog-fjellterreng. Delvis vil disse myrene kunne nyttes til skog.

I området rundt Sverkmoen er registrert vel 1 300 dekar myr, overveiende mosemyrer. Det finnes til dels store bløte partier på disse myrene, og en effektiv drenering mot Sværka kan falle vanskelig for en del partiers vedkommende. Et område ved grustaket vest for gården vil være godt skikket for dyrking.

Heggdalslimyran (nr. 64) ble kartlagt av Trøndelag Myrselskap i 1934. Myrene innen kartområdet utgjør 1 265 dekar, vesentlig grasmyr. Vanligst forekommende myrdybder på grasmyrpartiene er 0,8—1,5 m, mens mosemyrpartiene stort sett er dypere, 1,5—2,5 m. Undergrunnen består av grus, stein eller fjell. Grasmyrområdet i nord vil være best skikket for oppdyrking og da særlig med tanke på beite.

I området Øyungen—Blåvann—Sandvasslone er myrarealet beregnet å være noe over 1 000 dekar, herav ca. $\frac{2}{3}$ mosemyr og $\frac{1}{3}$ grasmyr. Dreneringsmulighetene er delvis noe dårlige. Skogreising vil være den mest aktuelle utnyttelsesmåte.

Sandvasslone sør for Øienskavltjern er også kartlagt av Trøndelag Myrselskap i 1934. Myrarealet dreier seg om vel 800 dekar. Dreneringsforholdene er vanskelige her og undergrunnen består av stein og fjell. Områdene må derfor sies å være lite skikket for dyrking. Partivis vil skogreising være aktuelt.

Myrene på fjellstrekningen Olvasskollen—Bjørfarvann—Sandvann—Langvann—Fosli er vurdert til noe over 2 500 dekar. Dette er stort sett myrområder over tregrensen, de grenser opp mot fjell på kantene og har delvis sterkt varierende myrdybder på fjell, stein eller grus. Dersom fremføring av veg, eller andre forhold skulle aktualisere oppdyrking, vil en del myrpartier kunne utnyttes. Mulighetene måtte i så fall undersøkes nærmere.

Det samlede myrareal innen Furudal statsskogs grenser, og som ikke er gitt egne nummer og beskrevet spesielt foran, utgjør ifølge takseringsoppgavene i alt ca. 17 350 dekar (nr. 68). Anslagsvis utgjør grasmyr ca. 5 800 dekar og mosemyrer ca. 11 550 dekar av myrarealet. Forholdene varierer selvsagt innen et så stort område. Myrene ligger både under og over barskoggrensen som her ligger på ca. 350—400 m o.h. Det er til dels brå variasjoner i myrdybdene og undergrunnen består av grus, stein eller fjell. Disse myrene har liten interesse med tanke på dyrking, men delvis vil de være aktuelle skogreisingsarealer.

Innen Finnvoldområdet, vest for Finnvoldvann er det beregnet å være et samlet myrareal på ca. 4 700 dekar. Av dette ligger ca. 400 dekar ved Gråsvann på fjellet i vest ved herredsgrensen mot Roan, ca. 1 600 dekar på fjellet ved Stornæsvann og anslagsvis ca. 600 dekar oppe på fjellet langs Tverrelva. Resten, ca. 2 100 dekar finnes først og fremst som strenger og drag av grasmyr i skoglia sør for Storelva. Det har tidligere vært drevet starrslått på enkelte av gras-

myrfeltene her. Noen myrer nede på flaten nær Finnvoldgårdene er grasrike mosemyrer med tuer av gråmose. Atskillige av de noe større myrområdene har partier med åpent vann eller pøyter fordi fjell stenger for avløpet. En del partier i skogen kunne dyrkes som beitetilskudd, men for øvrig har disse myrene liten dyrkingsmessig betydning. Ved grøfting vil det kunne reises skog, men områdene ligger også på dyrkingsgrensen for skog og forretningen må derfor bli lav for slike investeringer. Enkelte myrpartier nær gårdene vil kunne dyrkes, men for tiden ligger det her også store arealer tidligere dyrka myr som nå er i ferd med å gå tilbake til naturtilstanden fordi brukene er fraflyttet.

Konklusjon.

Myrinventeringen i Namdalseid viser at et myrareal av størrelsesorden 5 000—7 000 dekar er skikket for fulldyrking, når man tar hensyn til dagens krav til muligheter for mekanisert drift, hensiktsmessig beliggenhet, arrondering m.v. Myrområdene som først og fremst er skikket for dyrking, ligger i de sentrale deler av bygda, langs riksvegen, hvor for øvrig den aller vesentligste del av nåværende jordbruksdrift i Namdalseid foregår. I tillegg ansees i alt 2 000—4 000 dekar skikket for oppdyrking til beite. Det er for disse partier tatt noe mindre hensyn til beliggenhet, topografi og arrondering, foruten at man også stiller noe mindre krav til ensartethet i myrdybde og undergrunnens beskaffenhet m.v.

Omkring 15 000—20 000 dekar av myrarealet er karakterisert som mark med mulighet for skogreising. Dette gjelder i første rekke myrer som ligger i skogsmark og som ved grøfting, og eventuelt gjødsling og planting, kan knyttes til skogen omkring. De myrarealer som er ansett skikket til jordbruksmessig utnyttelse kan selvsagt utnyttes til skogreising, men disse arealene er ikke tatt med under ovennevnte myrareal med mulighet for skogreising.

Det resterende myrareal består vesentlig av myrer over skoggrensen. I stor utstrekning dreier det seg da om grunne myrer direkte på fjell og stein. Det kan også være områder hvor vannstanden i tilstøtende vann er så høy at mulighetene for utnyttelse reduseres sterkt.

Det er i alt funnet ca. 500 000 m³ nyttbar strøtorv innen et myrareal på tilsammen ca. 500 dekar. Som nevnt foran ligger strøtorvforekomstene stort sett noe ugunstig til for utnyttelse i stor stil ved vanlige driftsmetoder.

Oslo, september 1969.